

Vraag nr. 41
van 14 januari 1999
van de heer HERMAN SUYKERBUYK

Belastingverdragen – Gewestelijke belangen

Ik begrijp dat inzake belastingverdragen met andere landen – onder meer in verband met de dubbelbelasting – niet kan worden gesproken over gemengde verdragen. De Vlaamse Gemeenschap kan dan ook bij onderhandelingen over wijzigingen van die verdragen niet worden betrokken.

Nochtans hebben de gemeenten, waarvoor de aanvullende personenbelasting de omvangrijkste inkomstenbron is, veel belang bij de wijziging van de belastingverdragen.

Dat het Belgisch-Nederlands verdrag van 1971 dat dubbelbelasting wil voorkomen tot gevolg heeft dat Vlaamse gemeenten in het Nederlands-Vlaams grensgebied in een aantal gevallen geen belasting kunnen heffen op inwoners die in Nederland werkzaam zijn, raakt een essentieel gegeven van de gemeentefinanciën, waarvoor de gewesten bevoegd zijn.

De problematiek rijst in België ook met andere buurlanden. Ik verneem dat de Duitse Bondsrepubliek bereidheid zou tonen, vooral voor de gemeenten in het Duits-Belgisch grensgebied, ter compensatie van gedeelde inkomsten een globaal bedrag ter beschikking te stellen voor de federale regering, én wat de aanvullende personenbelasting betreft ook voor de gemeenten.

Als onderhandelingen invloed hebben op de financiële belangen van Vlaamse gemeenten, hetzij door het vermelde voornemen van de Duitse Bondsrepubliek, hetzij door voorstellen vanuit Nederland, lijkt de betrokkenheid van de gewesten voor de hand te liggen.

Kan de minister in het licht hiervan meedelen wat zij terzake reeds heeft ondernomen en welke maatregelen zij in het vooruitzicht stelt ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger haalt het probleem van de bevoegdheid inzake belastingverdragen aan in het kader van de bereidheid van de Duitse Bondsrepubliek om bepaalde gedeelde inkomsten door de gemeenten te compenseren.

1. Artikel 167, § 3 van de Grondwet bepaalt dat de gemeenschaps- en gewestregeringen bevoegd

zijn om verdragen te sluiten in de mate dat hun parlementen bevoegd zijn ("ieder wat haar betreft, de verdragen die betrekking hebben op de aangelegenheden waarvoor hun Raad bevoegd is. (...)").

Dus slechts in de mate dat belastingverdragen betrekking hebben op gewest- en/of gemeenschapsbelastingen moeten de betrokken gefedereerde regeringen en parlementen (mede) hun goedkeuring eraan geven.

Alhoewel deze belastingen volgens de financieringswet beperkt zijn in aantal, werd door het Vlaams Gewest eerder de vraag al gesteld of alle federale verdragen met betrekking tot belastingen wel degelijk exclusief tot de federale bevoegdheden behoren (bv. testcase : het verdrag BLEU/Kazachstan inzake het vermijden van dubbele belastingen werd door de Vlaamse administratie in een recent advies als gemengd beschouwd) (BLEU : Belgisch-Luxemburgse Economische Unie).

Vermits de residuaire bevoegdheden (de bevoegdheden die niet bij wet of Grondwet zijn toegewezen aan de gefedereerde overheden) nog steeds tot de federale bevoegdheidssfeer behoren (artikel 35 van de Grondwet is nog niet in werking getreden, er dient namelijk nog een bijzondere wet te worden gestemd), lijdt het geen twijfel dat fiscale verdragen die niet slaan op gefedereerde belastingen zoals bepaald in de financieringswet, exclusief federale verdragen zijn.

2. Een conflict tussen belangen en bevoegdheden naar aanleiding van een ontwerp van bestuursmaatregel (beslissing, besluit, decreet, wet) moet worden opgelost in het Overlegcomité van Regeringen (OCR), zo niet in de sectoraal bevoegde Interministeriële Conferentie (IMC), in casu die voor Financiën.

In het OCR of de IMC kan bij consensus een politieke oplossing worden gevonden. Vanaf het verzoek om overleg wordt de voorgenomen maatregel geschorst voor een bepaalde termijn.

Het overleg biedt slechts twee mogelijke oplossingen ten gronde : ofwel bindt de overheid die zich benadeeld acht in ; ofwel ziet de optredende overheid van haar voornemen af voor de bestreden maatregel of wijzigt zij die op een manier die de andere overheid bevredigt.

Zo er geen consensus ontstaat, rest de bestrijdende overheid niet meer dan een geschillen-

procedure als bevoegdheidsconflict te voeren bij de Raad van State of het Arbitragehof, volgens de aard van de getroffen regelgevende maatregel (uitvoeringsbesluit of parlementaire norm).

3. Vermits de personenbelasting geen gewest- of gemeenschapsbelasting is, heeft het Vlaams Gewest strikt genomen geen bevoegdheid inzake het afsluiten van belastingverdragen in deze materie.

Vanzelfsprekend zal via de Overlegcomités worden gereageerd indien mocht blijken dat de besprekingen die mogelijkerwijze worden gevoerd inzake de punten die de Vlaamse volksvertegenwoordiger aanhaalt, het Vlaams Gewest benadelen.